

Sygn. akt I Ca 55/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu – Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Składowska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko S. O.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 29 września 2015 roku

sygn. akt I C 478/14

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 55/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 29 września 2015r., wydanym w sprawie sygn. akt

I C 478/14, Sąd Rejonowy w Łasku oddalił powództwo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko S. O. o zapłatę kwoty 1 235,01 złotych z tytułu nieuregulowanego czesnego wraz ze skapitalizowanymi odsetkami; zasądzając od powoda na rzecz pozwanego 197 złotych z tytułu zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach i wnioskach:

W dniu 28 września 2004r. pomiędzy Wyższą Szkołą (...) w Ł. i S. O. została zawarta umowa, na podstawie której uczelnia zobowiązała się do prowadzenia zajęć dydaktycznych i organizowania egzaminów w sesji egzaminacyjnej i poprawkowej zgodnie z planem studiów, stosownie do posiadanych uprawnień nadanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, a student do zapoznania się ze statutem (...) i regulaminem Studiów (...) oraz do uiszczania czesnego.

Decyzją Dziekana Wyższej Szkoły (...) w Ł. z dnia 3 lutego 2005r., S. O. został skreślony z listy studentów pierwszego roku pierwszego semestru w roku akademickim 2004/2005 na kierunku zarządzanie i marketing. Uczelnia określiła należne od studenta czesne na kwotę 585 złotych, w tym opłaty: w kwocie 285 złotych, płatną do dnia 10 stycznia 2005r. i 300 złotych, płatną do dnia 2 lutego 2005r.

W dniu 26 lipca 2013r. Akademia (...) w Ł., jako następcą prawną Wyższej Szkoły (...) w Ł., zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzytelności pieniężnych tytułem świadczonych usług edukacyjnych celem ich dalszej windykacji, w tym wierzytelności w stosunku do pozwanego.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, Sąd Rejonowy zauważył, że w dacie zawierania powyższej umowy obowiązywała ustawa o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990r. W odniesieniu do uczelni niepaństwowych /niepublicznych/ nie regulowała ona warunków odpłatności za studia. Zgodnie zaś z art. 257 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 września 2005r., do studiów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem do roszczeń powoda zastosowanie ma dwuletni termin przedawnienia określony w art. 751 pkt 2 kc. Powód wystąpił z pozwem w dniu 17 grudnia 2013r., a więc kilka lat po upływie terminu przedawnienia. Dlatego powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Od wyroku Sądu Rejonowego wniósł apelację pełnomocnik strony powodowej, zaskarżając orzeczenie w całości **i podnosząc zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 118 kc, poprzez jego niezastosowanie w zakresie przewidującym ogólny termin przedawnienia roszczeń do ustalonego w sprawie stanu faktycznego** i przyjęcie, że roszczenie o opłaty za studia wyższe przedawnia się z upływem lat dwóch (art. 751 pkt 2 kc), podczas gdy do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia, w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 kc.

W oparciu o wskazany zarzut, skarżący wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty **1 235,01 złotych** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że umowa o warunkach odpłatności za studia zawarta pomiędzy studentem a uczelnią wyższą jest umową nazwaną, do której nie znajdują odpowiedniego zastosowania przepisy o zleceniu. Tym samym, do roszczenia o zapłatę opłat za studia nie stosuje się przepisu art. 751 pkt 2 kc. Roszczenie o opłaty za studia wyższe podlega zatem 10 letniemu terminowi przedawnienia, o którym mowa w art. 118 kc (ogólny termin przedawnienia), pomimo niefortunnego brzmienia art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw. O kwestii tej ostatecznie rozstrzygnął **Sąd Najwyższy w** uchwale z 21 października 2015 r., w sprawie **III CZP 67/15**.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim należy podkreślić, iż powoływana przez skarżącego uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2015r. (III CZP 67/15, LEX nr 1814298, www.sn.pl, Biul.SN 2015/10/8), stanowiąca, że do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia określoną w umowie zawartej na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 października 2009r. (Dz. U. z 2005r., Nr 164, poz. 1365), w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014r., poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 kc, nie odnosi się do stanu faktycznego i prawnego sprawy przedmiotowej. Nie ma w niej bowiem zastosowania art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym, skoro

zgodnie z art. 277 wskazanego aktu prawnego, wszedł on w życie z dniem 1 września 2005r., zaś umowa pomiędzy pozwanym a uczelnią została zawarta w roku 2004, a roszczenia powoda dotyczą opłat - czesnego za styczeń i luty 2005 roku. Wynika to z wyrażonej w art. 3 kc zasady niedziałania prawa wstecz (lex retro non agit), uważanej za fundamentalną dla demokratycznego porządku prawnego. Stanowisko to wzmacnia przepis art. 269 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, wedle którego studenci przyjęci na studia przed dniem wejścia w życie ustawy oraz w roku akademickim 2005/2006 wnoszą opłaty za zajęcia dydaktyczne na dotychczasowych zasadach do końca okresu studiów przewidzianego w programie studiów, a umowy, o których mowa w art. 160 ust. 3 ustawy, obowiązują od roku akademickiego 2006/2007 oraz art. 257 ust. 2, zgodnie z którym do studiów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ustawa z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 65 z 1990r., poz. 385 ze zm.), pod rządami której doszło do powstania stosunku prawnego między S. O. a cedentem i roszczeń z niego wynikających, nie tylko nie zawierała odpowiednika art. 160 ust. 3 obecnie obowiązującej ustawy z 2005r., lecz w ogóle nie przewidywała uregulowań, o jakich mowa w tej ustawie, a dotyczących umowy łączącej uczelnię i studenta. W świetle powyższego, nie można więc wywodzić, iż zawarta przez pozwanego z uczelnią umowa była umową nazwaną określoną w odrębnych przepisach. Łączący strony stosunek prawny należy zatem zakwalifikować jako nieuregulowaną innymi przepisami umowę, której przedmiotem było świadczenie usług i do której, z mocy art. 750 kc, należy stosować odpowiednio przepisy o zleceniu, a zatem również art. 751 pkt. 2 kc. Choć określone w powołanym przepisie pojęcie „nauki” jest w istocie pojęciem wieloznacznym, w ocenie Sądu Okręgowego, chodzi o termin „nauka” w znaczeniu synonimicznym do pojęcia „kształcenie”. W słownikach języka polskiego termin „kształcić” oznacza przekazywać komuś pewien zasób wiedzy, umiejętności, wiadomości w jakiejś dziedzinie, a także uczyć kogoś. Pojęcie „nauki” oznacza zaś nie tylko ogół wiedzy ludzkiej ułożonej w system zagadnień, lecz również uczenie się lub uczenie kogoś. W polskiej tradycji oraz potocznie nauka oznacza przyswajanie jakichkolwiek treści (wiedzy), nabywanie umiejętności oraz to, czego się uczy lub naucza. Osobą zawodowo trudniącą się określonymi usługami jest taka, która świadczy te usługi w ramach wykonywanej działalności profesjonalnej. Zawodowe wykonywanie czynności oznacza, że są one przedmiotem działalności zarobkowej danego podmiotu, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły, przy wykorzystaniu ewentualnie wymaganych kwalifikacji zawodowych i wiedzy. W świetle powyższych rozważań, zakwalifikowanie wyższej uczelni, jako „osoby trudniącej się zawodowo takimi czynnościami”, a roszczenia wynikającego z umowy zawartej między tą uczelnią a studentem, jako „roszczenia z tytułu nauki” nie budzi w ocenie Sądu Okręgowego wątpliwości. W tym stanie rzeczy zgodzić się należy z Sądem pierwszej instancji, że dochodzone pozwem roszczenia przedawniają się z upływem 2 - letniego terminu na podstawie art. 751 pkt. 2 kc. Zestawienie tej konstatacji z datą wymagalności roszczeń - styczeń i luty 2005r. oraz datą wniesienia pozwu - 17 grudnia 2013r. prowadzi do oczywistego wniosku, że przed wszczęciem niniejszego procesu doszło do przedawnienia, a podniesienie stosownego zarzutu - w świetle art. 117 § 2 kc - skutkowało koniecznością oddalenia powództwa.

W sprawie nie doszło zatem do naruszenia ar. 118 kc. Przepis ten miałby bowiem zastosowanie wyłącznie wówczas, gdyby roszczenie powoda nie było objęte hipotezą przepisu szczególnego.

Z powyższych względów - na podstawie art. 385 kpc - Sąd Okręgowy oddalił apelację.